

Zdravotnictví, bezpečnost, morálka: Odborníci diskutovali o problematických aspektech legalizace marihuany

28.8.2023 - | KDU-ČSL

Vědecký poradce Národního protidrogového koordinátora Viktor Mravčík představil návrhy na dekriminizaci a legální regulaci konopí a jejich východiska. „Prohibice psychoaktivních látek je z vědeckého hlediska zastaralý a nefunkční koncept. Je potřeba ji nahradit moderní zodpovědnou regulací, která sníží zdravotní a společenské škody a náklady na vymáhání trestního práva. Návrh na regulaci konopí by měl umožnit dostupnost konopí pro dospělé občany za přísných podmínek,“ řekl.

Další účastníci kulatého stolu upozornili na možná rizika uvolnění protidrogové legislativy. *„Myslíme zejména na rodiče. Neznám maminky či tatínky, kteří by se nebáli, že jejich děti sklouznou k drogám. Lidovci proto nechtějí zjednodušovat cestu dětem a mladistvým k drogám. Nerozumím tomu, proč by se měla Česká republika měla stát průkopníkem v rozvolňování pravidel a sociálního experimentu s konopím a měla ve velkém rozjíždět otevřený byznys s drogami,“* zdůraznil Tom Philipp (KDU-ČSL), místopředseda výboru pro zdravotnictví. *„Do současného portfolia legálních drog, jako je např. alkohol a tabák, tímto přidáme další návykovou látku. Jako lékař jsem zvyklý nedat na dojmy, ale na fakta. Například v Kanadě se ukázalo, že nezvládnutá legalizace konopí s sebou nese zásadní negativní vedlejší účinky,“* doplnil Philipp. Upozornil také na některé mezery tuzemského návrhu, který nijak neomezuje objem sdílení marihuany v klubech ani objem držení. Problematická je i definice tří metrů čtverečních, která dalece přesahuje osobní spotřebu. Návrh navíc obsahuje výjimku z limitu tří metrů čtverečních pro výzkumné účely pěstování. Není jasné, co přesně „výzkumné účely“ znamenají.

Marihuana má při trvalém užívání prokazatelně velmi negativní dopady na tělesné i duševní zdraví uživatelů, včetně negativních dopadů na paměť, soustředění a rozhodování. *„V klinické praxi se s tím jako psychiatři setkáváme prakticky denně, když pečujeme o takto zasažené osoby a často i o jejich celé rodiny, které závislí ničí. Zvýšení dostupnosti konopí a současně zvyšování koncentrace THC v marihuaně prokazatelně vede i ke zvýšení frekvence závažných duševních poruch. Dnešní marihuana je mnohem silnější drogou než třeba před 20 nebo 30 lety. Vědecké studie prokázaly, že lidem, kteří intenzivně užívají marihuanu, hrozí několikanásobně vyšší riziko závažných akutních psychotických poruch a psychických onemocnění, jako je třeba schizofrenie nebo depresivní poruchy. A pokud ji konzumují mladiství, jsou rizika ještě výrazně závažnější. Tzv. rekreační konzumaci pak považují za velký eufemismus, je to stále intoxikace organismu. Marihuana je zkrátka návyková droga s nemalými riziky,“* upozornil Petr Popov, primář Kliniky adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Zdůraznil přitom, že případné rozvolnění v oblasti marihuany by velmi pravděpodobně přineslo i výrazné prodloužení čekacích dob u psychiatrů a vůbec nápor na psychiatrická a adiktologická pracoviště, přičemž výše očekávaného výnosu zdanění nemusí pokrýt náklady na financování následků legalizace.

Dle aktuálních policejních statistik tvoří v současnosti trestné činy spojené s konopím cca 40 % všech odhalených drogových trestných činů v Česku. Drtivě převažuje produkce a distribuce. *„Již dnes naše legislativa patří v otázce postihů za nakládání s malým množstvím drogy k nejliberálnějším v Evropě a patříme mezi špičku v konzumaci marihuany nedospělými. Rozvolnění pravidel pro*

marihuany vedlo v zahraničí, například v Kanadě nebo USA, ke zvýšení užívání marihuany, ne snížení, protože se z konopí stane všeobecně levnější, tolerovanější a dostupnější droga. Černý trh nezmizí a ke zvýšení užívání bohužel dochází i mezi mladistvými. Dochází i ke zvýšení obsahu THC," varoval generál **Jakub Frydrych**, ředitel Národní protidrogové centrály Policie ČR.

Podle něj poznatky ze zahraničí potvrzují, že ani legalizace konopí neznamená výrazný pokles objemu nelegálního trhu. Případnou legalizací padnou poslední bariéry, dostupnost marihuany se ještě zvýší a to povede k dalšímu nárůstu počtu konzumentů – se všemi negativními důsledky pro společnost i jedince. „Když povolíme marihuany, tak společnosti řekneme – je to přijatelná látka, nebojte se jí. Podívejme se na tak často zmiňované Nizozemí, kde je mimochodem samopěstitelství zakázané dodnes. Po liberalizaci a vzniku tzv. „coffeshopů“ v 70. letech minulého století sice došlo ke snížení marihuanové kriminality, ale zároveň nárůstu aktivit drogových gangů z řady zemí světa. Dnes je země centrem evropské výroby syntetických drog a společně s Belgií i významným překladištěm kokainu směřujícího do Evropy. Sami nizozemští odborníci dnes hovoří o Nizozemí jako o „narkostátu“. Podobné problémy má Španělsko,“ shrnul generál Frydrych.

Lidovci podporují lékařské využití marihuany. Jsou specifické případy, marihuana může zlepšit zdravotní stav. „Nechceme posílat lidi do vězení za pěstování pár kyttek, ale tvrdě potírat drogové dealery a závislostní chování ve všech jeho podobách. Z užívání marihuany se ale nesmí stát běžná společenská norma. Je to problém morální, bezpečnostní i zdravotní. Dlouhodobý problém české společnosti je nadužívání alkoholu a tam by měl protidrogový koordinátor spolu s ministerstvem zdravotnictví napřít hlavní směr práce. Máme u cca 1,3 milionu lidí včetně mladistvých zásadní problém s nadužíváním alkoholu a nyní k tomu chceme přidávat další drogu. Jsou to nepromyšlené a velmi nebezpečné nápady a mě mrzí že se o některých rizicích dosud příliš nemluvilo,“ vysvětlil poslanec Jan Bartošek (KDU-ČSL), který pracoval jako terapeut a pomáhal mnoho let lidem dostat se ze závislosti na návykových látkách.

Návrh protidrogového koordinátora podle něj trpí zásadními vadami. Celý navrhovaný systém je složitý, obtížně kontrolovatelný, a navíc neposkytuje dostatečnou prevenci před zneužíváním drogy mladistvými. Návrh přináší mnohem větší rozsah rozvolnění než kdekoli v Evropě, například v Německu, Nizozemí či na Maltě. „Pokud nebude legislativa stejná ve všech zemích EU, minimálně sousedních, tak by rozvolnění pravidel pro drogy by znamenalo, že k nám nalákáme drogové gangy ze zahraničí, které si z Česka udělají bezpečnou základnu pro celou Evropu. S protidrogovým koordinátorem bychom chtěli řešit prevenci nadužívání alkoholu (jsme na předních příčkách v rámci EU), kouření a dalších drogových závislostí,“ shodují se Bartošek a Philipp.

Diskuse bude pokračovat a KDU-ČSL bude pořádat další akce.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/zdravotnictvi-bezpecnost-moralka-odbornici-diskuto>